

GRUPO ESPERANTISTA

"FIDO KAJ ESPERO"

VALLADOLID

AÑO 2001

JULIO-OCTUBRE

Numero 198

DIRECCION POSTAL: Apartado 119; 47080 VALLADOLID

Adherido a la FEDERACIÓN ESPAÑOLA DE ESPERANTO

EDITORIAL

Como todos los años por estas fechas, empezamos el curso que dentro de las pocas actividades que desarrolla nuestro Grupo Esperantista, celebramos reuniéndonos los **jueves, de 8,15 a 9,15 de la tarde, en el Centro Cívico El Campillo**, en la calle Hostieros de nuestra ciudad.

Y este año lo comenzamos con la falta de un destacado miembro de nuestro Grupo, pues el 28 de septiembre falleció D. **Jacinto Urueña**, quien durante muchos años, en aquellos tiempos en que nos reuníamos muchos socios y había numerosas actividades, sobre todo en nuestra antigua sede de la calle Dos de Mayo, fué bibliotecario del Grupo y miembro de la Junta Directiva, ayudando también financieramente al sostenimiento del Grupo.

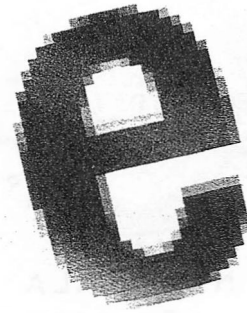
Durante los años en que la sede de la Federación Española de Esperanto estuvo en Valladolid, fué encargado del servicio de venta de libros durante algún tiempo, y era asiduo participante en los Congresos Nacionales de Esperanto celebrados en diversas ciudades. Después, cuando la edad ya no le permitió viajar, aún en el último Congreso Español celebrado en Valladolid participó en él, junto a su esposa, Carmen Alvarez, a quien se le concedió, en ese Congreso, el Premio Clara Silberník.

D. Jonás Castro ha propuesto decir una Misa por todos los esperantistas fallecidos, y por casualidad nos hemos enterado del fallecimiento también de D. Eladio González, el sábado día **17 de noviembre, a las 7 de la tarde** en la Iglesia de **Nuestra Sra. de las Angustias** de nuestra ciudad. La Misa se celebrará en Esperanto, y por ello os invitamos a asistir a la misma.

Para terminar, si alguno quereis colaborar con algún articulito o comentario para publicar en este boletín, no dudeis en hacerlo, enviándolo a nuestra dirección postal, arriba mencionada, pues así nos ayudaríais a su elaboración.

LA HISPANA LINGVO TRA LA HISTORIO

De la 16-a ĝis la 19-a de oktobro okazis en nia urbo la **dua Internacia Kongreso de la Hispana Lingvo**, per diversaj aranĝoj kaj solena inaŭguro, prezidate de la Hispanaj Gereĝoj, la Princo, kaj kun la ĉeesto de la prezidentoj de Argentino, Kolombio, Meksikio kaj Gineo. Tiu solenaĵo kaj graveco reliefigas la floradon de la hispana lingvo kaj kulturo ne nur kiel komunikilo inter 300 milionoj da personoj, sed ene de la ekonomio, industrio, scienco kaj ankaŭ la novaj teknologioj.

Ŝajnas ke la hispana lingvo naskiĝis ĉirkaŭ la jaro 1000 kaj en la Monaĥejo **Suso** (Rioha) oni skribis en la dua duono de la XI-a j. la unuajn vortojn en kastilia kaj vaska lingvoj. Temis pri simplaj glosoj aŭ klarigoj al la latinaj tekstoj faritaj kun la celo ke ĝi estu pli kompreneblaj por la neklera popolo. Tiujn klarigojn oni konas nun sub la nomo "**Glosas Emilianenses**". En tiu pejzaĝoj, sed en la XIII-a jarcento kaj en la nova monaĥejo starigita kelkaj metroj pli suben (**Yuso**) verkis Gonzalo de Berceo, la unua konata poeto en kastilia lingvo, la vivon de diversaj sanktuloj kiel S. Millán de la Cogolla.

Sed en aliaj monaĥejoj ankaŭ oni laboris favore al la hispana kulturo. Tiel en tiu de Sankto Domingo de Silos la monaĥoj ankaŭ klarigis latinajn tekstojn ("**Glosas Silenses**") kaj la Rekonkero alportis popolajn kantojn kaj epikajn poemojn kiel tiu nomata "**Mio Cid**", eble la unua literatura teksto en kastilia lingvo.

Valladolid floris dum la XV-a kaj XVI-a j. ĉar en ĝi geedziĝis la Katolikaj Gereĝoj, ĝi estas la naskiĝloko de la reĝoj, kaj se al tio ni aldonas la malkovron de Ameriko kaj la ekuzo de la printilo, en tiu kastilia urbo oni diskonigis nian hispanan lingvon for el niaj landlimoj.

Salamanka konis la gravecon de la verkado de multaj libroj kiel la vortaro de Nebrija, kaj en ĝia Universitato estas unu el la plej bonaj bibliotekoj de Hispanio kun preskaŭ 3.000 manuskriptoj de la XI-a ĝis la XVIII-a jarcentoj.

Avila en tiuj jarcentoj floras per la verkado en hispana lingvo de Sankta Tereza kaj Sankta Johano de la Kruco, kaj la komerca graveco de tiu ĉi urbo per la komerco de lanaĵoj.

Sed la vera internacieco kaj grava diskonigo jam universalskale de nia lingvo pere de Miguel de Cervantes, okazis en **Alcalá de Henares**, naskiĝloko de Cervantes kaj kun granda universitata tradicio. Tie ankoraŭ oni gardas la disuzon de la kastilia lingvo tra la mondo per la disdonado de la konataj Premioj Cervantes.

Resume, ni povas kaj devas esti fieraj posedi universalan lingvon.

TRAS EL CONGRESO UNIVERSAL EN ZAGREB

Como ya sabeis por anteriores boletines, se celebró en la capital de Croacia, **Zagreb**, el **86 Congreso Universal de Esperanto**, con participación de 1.691 participantes llegados de 57 países, y en cuya inauguración participó personalmente el Presidente de Croacia Stjepan Mesic, quien dirigió unas palabras al Congreso, que fueron traducidas al Esperanto por el Sr. Osibov.

El tema del Congreso fué "**Kulturo de dialogo-dialogo inter kulturoj**" (**Cultura de diálogo-diálogo entre culturas**), ya que las Naciones Unidas han elegido el año 2001 al tema del diálogo entre civilizaciones.

Realmente Esperanto y sus actividades tienen ya una larga trayectoria de aproximación de los hombres sobre una base de igualdad, a través de las barreras de diferencia de culturas, desde Zamenhof a nuestros días, pasando por la actuación de la **Asociación Universal de Esperanto (UEA)** para reunir familias en el mundo dividido tras la Primera Guerra Mundial, o las actividades llevadas a cabo para el diálogo entre los pueblos indígenas o para aproximar a los pueblos coreano y japonés, después de tantos desencuentros.

La comunidad de los hablantes de Esperanto, a través de más de cien años, ha creado ya una tradición de diálogo transnacional y transcultural, respetando todas las lenguas, con apertura de miras y capacidad de escuchar a los demás.

Por eso, en las resoluciones de este Congreso se ha pedido a **las Naciones Unidas** y a la **Unesco** que continuen con esta campaña de diálogo entre las culturas, más allá del año en que nos encontramos, se ha hecho hincapié en la importancia de las Organizaciones No Gubernamentales (como UEA) para llevar a cabo esta finalidad y se destaca que un diálogo eficaz entre las diversas culturas es necesario hacerla bajo una base democrática lingüística, de ahí la necesidad de considerar el papel esencial de un **nuevo orden lingüístico internacional**.

Por último, en la Resolución del Congreso se hace un llamamiento a todos los esperanto-hablantes, a nivel local, regional, nacional e internacional y a todos los que sostienen los fines de Esperanto, a colaborar continuamente en la conservación y fortalecimiento del diálogo cultural que ofrece Esperanto, porque realizar esto a escala mundial es esencial, en el mundo actual en que tan claramente aparece la división entre distintas culturas, para una pacífica convivencia de la sociedad humana.

Tra la Mondo

S.A.T. Kongreso en Alicante

Laŭ informo ricevita de Aŭgusto Casquero, la venontjara Kongreso de S.A.T. (Sennacieca Asocio Tutmonda okazos en la bela mediteranea urbo **Alicante** de la 1-a ĝis la 7-a de Julio.

Turisma Propagando pri Katalunio en Esperanto

En la lasta numero de la Informilo de Barcelona Esperanto Centro ni legis novaĵon subskribita de **Martí Guerrero** informante pri la aperigo de turisma broŝuro pri la pejzaĝoj, la muzeoj, la folkloro, la gastronomio, la popolaj festoj k.t.p. en Katalunio en kvin lingvoj inter ili en Esperanto.

La broŝuro kiu estas eldonota de la turisma instanco de Katalunio enhavos por la unua fojo klarigojn en Esperanto, dank'al la demarŝoj de la kataluna esperantistaro antaŭ la Generalitat de Katalunio.

Diverseco: ŝanco, ne minaco

Por la venontjara Universala Kongreso de Esperanto okazonta de la 3^a ĝis la 8^a de Aŭgusto en la brazila urbo **FORTALEZA**, la estraro de U.E.A. elektis kiel kongresan temon:

Diverseco: ŝanco, ne minaco, koincidante kun la Deklaro por la Jaro 2002 kiel Internacia Jaro de Ekologia Turismo

Per la elekto de tiu titolo la Estraro de U.E.A. akcentas la neceson kompreni la ekologian turismon pli vaste ol nur en rilato al la naturo.

Nova Libro katalogo de U.E.A.

Post la antaŭa aperinta en 1994, denove U.E.A. eldonis librokatalogon konsistanta el 189 paĝoj en kiu estas listigitaj pli ol 4100 libroj kun konciza priskribo pri ĝia enhavo. La katalogo estas dividita en 32 fakoj kaj enhavas indekso de aŭtoroj kiuj estas reprezentantaj per pli ol unu titolo.

La kovrilo, tre alloga, estas plurkolora foto de la Libroserva butikoj en la Centra Oficejo de U.E.A. en Rotterdam (Nederlando)

Nuevo Método de Esperanto reeldonita.

Esperanto Liceo de Madrid reeldonis la konatan lernolibron de Fernando de Diego, kaj nun ĝi estas je dispono de ĉiuj kiuj dezirus aĉeti ĝin.

La lernolibro, korektita kaj aktualigita, kosta 7,52 eŭroj (1.251 p.toj) kaj estas mendebla ĉe Esperanto Liceo de Madrid, ĉar Libroservo de H.E.F. ne plu funkcias.

HUMORO

EN LA FABRICA

- Jefe, en el sobre mensual me ha puesto vd. 10.000 pts. de menos.
- Hombre, en el mes pasado te puse 10.000 pts. de más y no me dijiste nada.
- Comprenda, jefe, que por una vez podía hacer la vista gorda, pero ya la segunda tengo que avisarle.

PERRO LISTO

- Con este perro no vamos a levantar ninguna liebre. Siempre se viene detrás de nosotros, dice Satur a su amigo Charly cuando están de caza.
- No te extrañe. Yo le comprendo porque por ir delante ha recibido muchas perdigonadas en la vida.

SUICIDIO FRUSTRADO

Nuestro hombre se encuentra en una situación angustiosa y decide suicidarse. Prepara la cuerda ceremoniosamente, hace un nudo corredizo, se lo coloca alrededor del cuello y se sube a un árbol y se lanza. Pero, la cuerda se rompe y nuestro hombre se cae y se parte una pierna, exclamando: *"Maldita cuerda, por poco me mato"*.

Bona Knabo

Religia Instruisto.- *Mi diris al vi lastan dimanĉon, ke ĉiu el vi provu fari minimume unu personon gaja dum la semajno. Ĉu vi faris tion?*

Tom.- *Jes sinjoro; mi ĝojiĝis avinjon.*

Instruisto.- *Bone, kiamaniere vi faris tion?*

Tom.- *Mi vizitis ŝin, kaj ŝi ĉiam ĝojas kiam ŝi vidas ke mi havas bonan apetiton.*

Post la fianĉiĝo

Fianĉo: *Vi ne povas imagi kiom nerva mi estis, kiam mi faris al vi mian proponon.*

Fianĉino: *Kaj vi ne imagas. kiom nerva mi estis, antaŭ ol vi faris ĝin.*

"NOTA DE SECRETARIA"

Como habeis estado siempre informados, el servicio de libros (Libroservo) de la Federación Española de Esperanto ha estado en Valladolid durante muchos años.

Ahora queremos comunicaros que este servicio deja de funcionar y cuando deseéis algún libro podeis dirigiros a la siguiente dirección:

D. Luis Serrano Pérez; Font Nova 32, SABADELL (Barcelona)

PERIODICO

Grupo Esperantista
Apartado, 119
47080 VALLADOLID